

Festivalul de Teatru Piatra Neamț

Ediția a XVII-a (22–30 mai 2001)

- Organizatori: Teatrul Tineretului Piatra Neamț și Fundația Culturală "Ion Coman"
- finanțat de către Consiliul Județean Neamț și realizat cu sprijinul Ministerului Culturii, Consiliului Local Piatra Neamț și al UNITER
- în opt zile de Festival, au fost prezentate douăsprezece spectacole, deși numai trei dintre ele au aparținut exclusiv unor artiști din străinătate: *Regele Lear* de William Shakespeare – Pazardzhik Drama Theatre, Bulgaria; *Shylock* – one man-show de Gareth Armstrong, Marea Britanie; *Valsul greșit* – Hikaru Otsubo Buto Company Kyto, Japonia
- secțiunea Focus – menită să confere identitate Festivalului, să-i accentueze caracterul internațional și să conducă la cunoașterea altor spații teatrale – și-a concentrat atenția asupra spațiului teatral balcanic; ea s-a intitulat „Balcanii și balcanismul“
- discuțiile și dezbaterile privind Focus-ul Festivalului s-au purtat în jurul temei: „Balcanii – Agonia și extazul Occidentului“
- au lipsit de la Festival reprezentanții Turciei, Bosniei-Herțegovinei, Macedoniei, Greciei și Albaniei
- Muzeul Țăranului Român a prezentat cu sprijinul muzeografului Cosmin Manolache un *happening* cu obiecte și texte din folclorul aromânilor; întâlnirea s-a dorit a fi o provocare la limita dintre arta contemporană, muzeografie și reflecție etnologică și s-a încheiat cu un scurt meci de fotbal în onoarea aromânului Gheorghe Hagi
- Fundația de Arte Vizuale a proiectat filmele: *Tonel și Vieru* – sau de la crimă la baladă de Mugurel Vasiliu, *Paznic de cetate* – sau despre cetate și credință și *Viață de câine* – sau despre Bucureștiul câinilor și al oamenilor, ambele în regia lui Alexandru Solomon
- regizorul francez Christian Benedetti – prezent la Festival din dorința directorului Teatrului pietrean (implicit director al Festivalului), Corneliu-Dan Borcia, de a menține în formă trupa sa de tineri actori (îndrăznesc să spun, cea mai bună trupă de actori tineri existentă în acest moment în teatrele noastre) – a condus pe durata Festivalului un *workshop* la care au participat exclusiv actorii teatrului
- având drept temă „Teritoriul teatrului“, *workshop*-ul a propus exerciții menite să ducă la îmbunătățirea capacităților de concentrare, la canalizarea corectă a energiei fizice și psihice, la menținerea ritmului corespunzător, în momentul în care se obține atingerea lui
- pentru public, *workshop*-ul s-a încheiat cu o reprezentare în fază de lucru a piesei *Blasted* aparținând scriitoarei Sarah Kane
- profesionalismul și performanțele tinerilor actori de la T.T., dovedite în doar șase zile de lucru cu regizorul francez, l-au determinat pe acesta din urmă să accepte invitația de a reveni la Piatra Neamț pentru finalizarea proiectului început, cât și pentru realizarea altor spectacole sau schimburi culturale
- tot în cadrul Festivalului au fost lansate volumele: *Andrei Șerban sau întoarcerea acasă* și *Festivalul de Teatru Piatra Neamț – Întâlniri de la Est la Vest și invers*, ambele apărute la Editura UNITEXT, precum și *Două piese de teatru* de Cristian Juncu, volum publicat de Editura Magus
- *Povestea vorbei în Balcani* – o transmisie *live* dintr-un dicționar uitat, realizată cu sprijinul actorilor T.T., a încercat să amintească publicului spectator influențele lingvistice de origine balcanică intrate în fondul de cuvinte al limbii române; ideea și se pare chiar regia i-au aparținut criticului Marian Popescu
- din juriul Festivalului au făcut parte: Florina Cercel, actriță (președinte); Christian Benedetti, regizor (Franța); Marinela Tepeș, critic de teatru; Horațiu Mihaiu, regizor; Cristina Grigore, profesor – reprezentanta publicului (membri)

- în conformitate cu regulamentul Festivalului, juriul a decis în unanimitate acordarea Premiului Festivalului (premiu în valoare de treizeci de milioane, oferite de UNITER și Teatrul Tineretului) spectacolului *Bekkanko* de Asaya Fujita, în regia lui Cristian Juncu (Teatrul „Mihai Eminescu”, Botoșani); montarea a fost premiată pentru „refinamentul stilistic și pentru dimensiunea filosofică” care au caracterizat-o
- Premiul Special al Juriului – Premiul „Vorel” (în valoare de cinsprezece milioane de lei, oferite de Fundația „Vorel”) a fost acordat actriței Ioana Gajdó (Teatrul „Andrei Mureșanu”, Sfântu Gheorghe) pentru „creația deosebită (prezență scenică, modernitatea mijloacelor de expresie)” a rolului Ildiko din spectacolul *Cu mâna pe ciocan* de Miloš Nicolici, cât și pentru „contribuția decisivă la succesul spectacolului prin crearea costumelor”
- în mod excepțional, s-a acordat o diplomă pentru „deosebita contribuție la promovarea dramaturgiei contemporane” scriitoarei Biljana Srbljanović, prezentă în Festival cu două piese
- o altă diplomă a fost acordată actorului Dragoș Bucur pentru „cele trei ipostaze diferite” din spectacolele în care a fost distribuit: *Trilogia belgrădeană* de Biljana Srbljanović, regia Theodor Cristian Popescu (Compania 777, Teatrul Bulandra, Teatrul Nottara); *Proud to be here/Mândru să fiu aici*, de Katharina Vogel (Fundația Culturală Proiect DCM, București) și *Povești de familie* de Biljana Srbljanović, în regia Andreei Vălean (Teatrul Nocturn și Compania Imago, București)
- Premiul de popularitate (acordat de către publicul nemțean, prin vot secret) a revenit spectacolului *Spirit* de Margaret Edson, în regia Cătălinei Buzoianu (Teatrul Mic, București)

Irina IONESCU

Respectarea tradiției

Programul de austeritate financiară dictat de la buget, a impus o participare redusă anul acesta la cea de-a XVII-a ediție a Festivalului de Teatru Piatra Neamț (22–30 mai 2001). Tradiția a fost totuși respectată, atât cât s-a putut, deși numai trei dintre spectacolele prezentate au marcat caracterul internațional al Festivalului.

Primul dintre ele a aparținut Teatrului Pazardzhik din Bulgaria. Tragedia *Regelui Lear* de Shakespeare, în montarea regizorului Petar Todorov nu a emoționat însă pe nimeni, impresia generală fiind una puternic impregnată de nedumerire față de o aglomerare gratuită de ritmuri, costume, jocuri cu bețe afro-japoneze, elemente ale spectacolului *commedia dell'arte*, pantomimă, parodie, scene patetice, fără să existe sau fără să se vadă vreo idee în jurul

căreia să fie centrată montarea. Foarte multe teme a abordat, în schimb, Gareth Armstrong, autor și interpret al *one man show*-ului *Shylock*. Rezumat al *Neguțătorului din Veneția* de Shakespeare, trecere în revistă a persecuțiilor religioase suferite de evrei de-a lungul timpului, inventar al celor mai importante montări ale piesei, istoric al Teatrului Globe și al teatrului elisabetan, *Shylock* a fost, de fapt, o lecție/un eseu despre (in)toleranță și ridicol, despre constrângere și libertate, în interpretarea unui profesor talentat care a reușit să mențină treaz interesul publicului pe aproape toată durata reprezentației.

Hikaru Otsubo (coregraf și interpret) a prezentat, prin intermediul „spectacolului solo Butho”, cum îl consideră specialiștii, intitulat *Valsul greșit*, un veritabil exercițiu de relaxare și imaginație. Fantezia și mobilitatea, ambele extraordinare, dovedite de dansatorul japonez au impresionat în mod plăcut audiența, aceasta lăsându-se purtată în ritmul muzicii spre diverse subiecte de